

NÄMÄ JA PALJON MUUTA

Vaikka Tampereen kansainvälisillä lyhytelokuvajuhlilla ei tänä vuonna ollutkaan yhtään varsinaista animaation erikoisohjelmaa, ei animaation ystävän tarvinnut silti tälläkään kertaa pettyä.

Kansainvälisessä kilpailussa oli 31 animaatioelokuvaa, joista yksi oli kylläkin luokiteltu fiksioksi, ruotsalaisen **Max Andersonin** vaikuttava *Varför är det så mycket svart*. Kaikkiaan kilpailussa oli 74 elokuvaa.

Kilpailun tuomaristo palkitsi parhaana animaationa englantilaisen **Mark Bakerin** *The Hill Farmin*. Valinta oli tehty varman päälle, elokuva oli mukava ja teknisesti hyvin tehty kuvaus maalaiselämästä. Mitään mullistavaa ei elokuvassa kuitenkaan ollut.

Sen kanssa kilpaili animaatiokategorian palkinnosta loppumetreille asti virolaisen **Mati Kütin** *Labürint*, joka sai tyytyä loppujen lopuksi kunniakirjaan. *Labürint* ei olisi ollut ehkä kiistelty valinta, sen käsittämätön ja väliin maaninainen meno tuskin aukeni kaikille. Vahvoilla kuvilla ja symboleilla ladattu yhdeksänminuuttinen ei ollut helppoa sulatettavaa.

Erikoisinta oli Kütin tekniikka. Hän oli raaputtanut noulalla suoraan filmille kaikki 5 500 kuvaa sekä maalannut värit päälle. Käsittämätön urakka, vaivalloinen menetelmä. Mutta lopputulos oli komea, ja sehän lienee oleellisinta.

Kuvien takana

Katsoja sykehdyttänyt animaatio oli myös tanskalaisen **Leif Marcussenin** *Den offentlige røst*. Elokuva lähti liikkeelle **Paul Delvaux'n** taulusta, josta zoo-maamalla siirryttiin yhä uusiin ja uusiin kuviin. Vanha jippo, mutta toteutuksessaan huippuluokkaa. Mitä me itse asiassa näemmekään kuvissa?

Unkarilainen **Ferec Cakó** on tunnettu animaattori, jonka

edellinen elokuva *Ab Ovo* keräsi runsaasti mainetta maailman festivaaleilla. Tampereella oli kunnia saada hänen uusimman elokuvansa *Ad Fem* maailmaensi-ilta. Cakó oli seikoittanut elokuvaansa savi-animaatiota ja bravuuritekniikkaansa hiekasta tehtyjen siluettien animointia. Tulos oli komea, vaikuttava elokuva.

Neuvostoliittolaisen **Aleksandr Petrovin** *Karova* oli myös teknikaltaan haastava. Elokuva oli tehty piirrosanimaationa, mutta selluloidikalvojen sijasta maalauksina. Lehmän ja maalaispojan suhteesta kerlova tarina sopi lyyrisenä valittuun tekniikkaan, se ei häirinnyt.

Englantilaiset **Quay**-veljekset vastasivat puoleentoista minuutin *Stille Nachtista*. Elokuva oli alunperin satelliittikanava MTV:n tilaama mainospätkä. Meidän kolmostelevisiomme tuskin olisi sellaista mainosta sen kummemmin tilannut kuin hyväksyntäkään. Quay-veljesten käsittämätön surrealistinen maailma oli jälleen käsin kosketeltavasti läsnä, minimaalisten muutosten kautta syntyi ohut, mutta kestävä jännite. Mitä elokuvassa tapahtui, sitä en osaa sanoa.

Kilpailujen noppapeliluonnetta osoittanee se, että Tampereelta ei hyväksytty 74 kilpailuelokuvan joukkoon italialaisen **Bruno Bozzetton** *Mistertaota*, joka voitti Berliinin elokuvajuhlien lyhytelokuvien palkinnon. Animaatiohan on se elokuvan laji, jossa näkemykset hyvästä ja huonosta poikkeavat ehkä vahvimmin.

Pullapoika palkinnoille

Kotimaisessa kilpailussa palkittiin pääpalkinnolla veteraanitekijä **Heikki Prepulan** *Pullapoika*, 11 minuutin lastenelokuva. *Pullapoika* karkasi uunista ja syöksyi lällätellen maailmalle, sen ihmeitä päällistelemään. Tasokasta työtä joka varmasti tavoittaa kohderyhmänsä.

Elokuvajuhlat täytti 20 vuotta. Sen kunniaksi ohjelmistosuunnittelija **Raimo Silius** oli koornut monta juhlapotpuria, joissa tietysti animaatiolla oli vankka sijansa.

Joukossa olivat *Az Ebed*, **Csaba Vargan** savi-animaatio Unkarista eli Augustusta laittamassa itselleen lounasta, puolalaisen **Zbigniew Rybczynskin** nerokas tilankäytön ja – täytön kuvaus *Tango* ja maailman elokuvafestivaalien nauretuin animaatio, kanadalainen **Richard Condien** *The Big Snit*.

Yösarjoissa pääsivät esiin vampyyrit, kummitukset ja muut outoudet. Sarjan huippu oli **Quay**-veljesten *Street of Crocodiles*, menneen vuosikymmenen ohka tärkein animaatio.

Nämä ja paljon muuta. Tampereella. Taas ensi vuonna.

Heikki Jokinen